

NÁRODNÉ

101.
SEZÓNA

SLOVENSKÉ

DRAMATURGICKÝ
PLÁN
BALET

DIVADLO

2020/2021

BALET

PREMIÉRY

Sergej Prokofiev/Michael Corder

Popoluška

Hudba: Sergej Prokofiev

Choreografia a réžia: Michael Corder

Hudobné naštudovanie: Dušan Štefánek

Dirigenti: Dušan Štefánek, Peter Valentovič

Scéna a kostýmy: Mark Bailey

Účinkujú: sólisti a zbor Baletu SND, žiaci Tanečného konzervatória

Evy Jaczovej, orchester Opery a Baletu SND

Dielo uvádzame so súhlasom Musikverlag Hans Sikorski GmbH & Co. KG

Premiéry 12. a 13. marec 2021, nová budova SND

Hlavnou udalosťou 101. sezóny v Baletu SND bude premiéra *Popolušky*, kultového diela baletného odkazu 20. storočia. Sergej Prokofiev (1891 – 1953), autor fenomenálnych baletov *Romeo a Júlia* a *Popoluška*, sa inšpiroval čarovným rozprávkovým príbehom *Popolušky* od francúzskeho spisovateľa Charla Perraulta a napísal zvukovo a melodicky bohaté dielo plné emócií, krehkosti aj melanchólie, ale najmä nádherných tanečných obrazov – príťažlivých pre tanečných umelcov na celom svete. Jednou z najúspešnejších baletných inscenácií je práve *Popoluška* Michaela Cordera.

Svetoznámy britský choreograf bol dlhoročným prvým sólistom Royal Balletu v Londýne. Vytvoril viac ako šesťdesiat choreografických diel a spolupracoval so súbormi po celom svete. Jeho diela uviedli v Royal Ballet, Sadler's Wells Royal Ballet, Birmingham Royal Ballet, English National Ballet, Kráľovskom dánskom baletu, Holandskom národnom baletu, Flámskom kráľovskom baletu, Boston Ballette, Nórskom národnom baletu, Wienna Staatsballett a v ďalších slávnych súboroch. Za svoj balet *Rhyme Nor Reason a L'Invitation au voyage* získal ocenenie Olivier Award. Inscenoval najvýznamnejšie Prokofievove balety *Romeo a Júlia* a *Popoluška*. V Anglickom národnom baletu vznikla roku 2007 inscenácia *Snehová kráľovná* na hudbu z baletu Sergeja Prokofieva *Kamenný kvietok*, ktorú inscenoval v roku 2016 v baletu Národného divadla v Prahe. Balet *Popoluška* vznikol pôvodne pre Anglický národný balet v roku 2008, čoskoro získal cenu Laurencea Oliviera za najlepšiu produkciu súčasného baletu.

Inscenácia Michaela Cordera s množstvom postáv, tancov, epizód na námety jednej z najznámejších rozprávok prináša svet plný fantázie, farieb a kúziel, v ktorom sa prelína reálny svet s vesmírnym na pozadí striedania ročných období. Autorom výtvarnej koncepcie výpravnej produkcie je významný britský scénograf Mark Bailey, ktorý sa ako scénograf aj kostýmový výtvarník podieľal na dvoch úspešných produkciách s Danielom de Andrade (*Nižinskij – Boh tanca* a *Tulák Chaplin – pocta géniovi*).

Popoluška je dielo, ktoré kladie na sólistov a zbor vysoké nároky, nasadenie a koncentráciu. Pre baletný súbor je to opäť nová a veľká výzva.

NÁVRAT K REPERTOÁROVÝM HITOM – OBNOVENÉ PREMIÉRY

Boris Eifman

Za hranicami hriechu/Bratia Karamazovci

Hudba: Richard Wagner, Modest Petrovič Musorgskij, Sergej Rachmaninov

Libreto, choreografia, réžia: Boris Eifman

Hudobné naštudovanie: Branislav Kostka

Dirigenti: Branislav Kostka, Dušan Štefánek

Scéna a kostýmy: Viacheslav Okunev

Obnovená premiéra 23. október 2020, nová budova SND

Inscenácia *Za hranicami hriechu* z repertoáru svetoznámeho Eifman Ballet bola udalosťou sezóny 2018/2019 a prvým naštudovaním diela Borisa Eifmana na Slovensku. V duchu tvorby súčasného choreografického génia Borisa Eifmana sme ponúkli tanečný ekvivalent k Dostojevského majstrovskému románu *Bratia Karamazovci* o deštruktívnych vášňach a večnom súboji Boha a diabla. Prostredníctvom choreografického ponoru do duší hlavných postáv mohli diváci sledovať dejové línie kultového románu, z ktorého choreograf akcentuje myšlienku: „Ak Boh neexistuje, potom sú všetky veci v súlade s právom.“ Autor ju parafrázuje z pohľadu súčasnosti: „Boh existuje a napriek tomu sa všetky veci dejú v súlade s právom.“ Strhujúca choreografia, umocnená hudbou troch hudobných veľikánov – Wagnera, Musorgského a Rachmaninova, sugestívna výprava a virtuozita tancovania je aj dnes príslubom nevšedného diváckeho zážitku. Výber sólistov v hlavných úlohách, ktorý tvoria Konstantin Korotkov, Andrej Szabo, Adrian Szelle, Silvia Najdená, Viacheslav Krut, doplnia prvé sólistky Romina Kolodziej a Olga Chelpanova. V postave Grušenky prvý sólista Artemyj Pyzhov a demi-sólista Damian Šimko, člen baletu Kristian Achberger v úlohe Dmitrija. Inscenácia zaznamenala úspech nielen v podobe vypredaného hľadiska, ale aj v podobe ocenení, okrem niekoľkých cien Literárneho fondu za počin v oblasti hudobného divadla získal cenu Dosky Adrian Szelle za postavu Alexeja.

Carl Davis/Daniel de Andrade

Nižinskij – Boh tanca

Námet: Christopher Gable

Choreografia a réžia: Daniel de Andrade

Libreto: Daniel de Andrade

Hudba: Carl Davis

Scéna a kostýmy: Mark Bailey

Hudobné naštudovanie a dirigent: Dušan Štefánek

Druhý režisér: Patricia Doyle

Zbormajster: Pavel Procházka

Uvádzané so súhlasom BOOSEY&HAWKES MUSIC PUBLISHERS LIMITED

Obnovená premiéra 13. november 2020, nová budova SND

Pôvodnú baletnú inscenáciu na hudbu legendárneho anglického skladateľa Carla Davisa sme uviedli vo svetovej premiére v sezóne 2017/2018. Balet ponúka jedinečný pohľad na život a dielo slávneho ruského tanečníka a choreografa Václava Nižinského. Pôvodná baletná inscenácia na hudbu legendárneho anglického skladateľa, autora slávnych muzikálov a baletov Carla Davisa, ponúka jedinečný pohľad na život a dielo slávneho ruského tanečníka a choreografa Václava Nižinského. Jeden z kľúčových členov svetoznámeho

telesa Sergeja Ďagileva Ballets Russes obrodil umenie mužského tancovania, svoju brilantnú techniku skokov a piruet prepájal s výrazovosťou a pantomímou. Inscenácia cituje jeho najslávnejšie postavy, ku ktorým patrili Petruška v balet Igora Stravinského, Debussyho *Faunovo neskoré popoludnie*, ako aj jeho prelomový balet *Svätenie jari* na hudbu Igora Stravinského.

Titul sme uviedli vo svetovej premiére. Balet *Nižinskij – Boh tanca* sa stal počas troch rokov najnavštevovanejším baletným titulom oceňovaným laickou aj odbornou verejnosťou. V hlavných postavách uvidíme opäť Andreja Szaba ako Ďagileva, Artemyja Pyzhova ako Nižinského a Rominu Kolodziej ako Romolu. Môžete sa tešiť aj na prvých sólistov Olgu Chelpanovú a Konstantina Korotkova v titulných postavách.

EDUKAČNÉ PROJEKTY BALETU SND

„Verného diváka si treba získať!“

Balet SND si uvedomuje potrebu získavania svojich budúcich tanečníkov, ale aj divákov. Už ôsmu sezónu úzko spolupracuje s dvoma hlavnými vzdelávacími inštitúciami na Slovensku – s Konzervatóriom Evy Jaczovej v Bratislave a s Katedrou tanečnej tvorby VŠMU. Výchove najmladšej generácie tanečníkov sa venuje v Baletnej prípravke SND.

Koncert Baletnej prípravky SND

Cieľom Baletnej prípravky SND, jedinej svojho druhu na Slovensku, je rozvoj a zvýšenie kvality baletného umenia so zameraním na tanečný rozvoj dieťaťa s maximálnou podporou individuálneho tanečného prejavu. Päť rokov práce pod vedením Jany Páralovej, garantky Marileny Halászovej a pedagógov, členov Baletu SND Viktórie Šimončíkovej, Katsiaryny Kavaleuskej, Aliakseia Kavaleuského a Mergima Veselaja, prinieslo úspechy v podobe hostovania detí na javisku SND a úspešného prijatia na konzervatóriá v Bratislave a vo Viedni. V sezóne 2020/2021 chceme predstaviť deti v rámci samostatného podujatia – tanečnej akadémie prípravky. Ak to umožní situácia, radi by sme uviedli Koncert baletných prípraviek s účasťou detí z Národného divadla v Prahe a ďalších českých divadiel.

Večer tanečnej tvorby VŠMU a Baletu SND

Impulzom spoločného večera dvoch vrcholných tanečných inštitúcií bol *Choreografický ateliér Baletu SND* ako platforma vzniku pôvodných choreografických prác mladých tvorcov a objavovanie nových talentov. Z projektu vznikla tradícia tanečných večerov, ktoré sú pre študentov VŠMU, ako aj pre tanečníkov Baletu SND jedinečnou príležitosťou uviesť svoje choreografické diela na doskách prvej scény. Večer tanečnej tvorby Baletu SND a Katedry tanečnej tvorby VŠMU bude už siedmy rok prezentáciou záverečných prác choreografov a umeleckých výkonov študentov tejto katedry. Súčasťou večera bude premiéra absolventskej práce sólistu Baletu SND Adriana Ducina, ktorý uzavrie štúdium choreografie dvomi komornými dielami na hudbu Mauricea Ravela – duetom *Mare* a ikonickým dielom *Bolero* – v interpretácii sólistov a zboru Baletu SND.

Absolventský koncert Tanečného konzervatória Evy Jaczovej/TKEJ

Výsledkom spolupráce Baletu SND s Tanečným konzervatóriom Evy Jaczovej v Bratislave je už tradične v máji záverečný koncert, ktorý je každoročne prezentáciou interpretačnej úrovne absolventov Tanečného konzervatória – odboru klasického i ľudového tanca. Aj v sezóne 2020/2021 sa predstavia absolventi TKEJ pod vedením pedagógov a choreografov v klasických variáciách, súčasných choreografiách, ako aj v tancoch z fondu slovenskej profesionálnej folklórnej tvorby. Spoluúčinkovať budú sólisti Baletu SND.

BLIŽŠIE K DIVÁKOM

Dramaturgické úvody

V snahe otvárať sa čoraz širšiemu publiku bude Balet SND aj v tejto sezóne pokračovať v dramaturgických úvodoch, v rámci ktorých sa snaží priblížiť divákovi rôznych vekových skupín balet ako žáner, baletné inscenácie, tvorcov, proces tvorby, posolstvá jednotlivých diel. V tomto projekte nadväzuje na spoluprácu s konkrétnymi školami, študenti by sa mali zúčastňovať na skúšobnom procese – od začiatku procesu štúdia v baletnej sále až po javisko.

Zazivasen.sk

Balet SND vytvoril pred tromi rokmi webovú stránku, ktorú priebežne rozširuje, aby sa stala platformou pre komunikácie s divákmi a priaznivcami baletu. V rámci webu zazivasen.sk prináša rozhovory, históriu baletu na Slovensku a jeho osobnosti, profily tanečníkov a tematické texty o baletnej profesii. V súčasnosti sa rozširuje záber tém s presahom do iných umení v kontexte vývoja baletu a jeho prieniku do iných umeleckých druhov. V sezóne 2020/2021 má Balet SND ambíciu zapojiť do projektu študentov z Katedry tanečnej tvorby VŠMU a z Katedry kulturológie FFUK. Pod názvom Legendy baletu bude Balet SND v spolupráci s centrom výskumu KTT VŠMU pokračovať aj v aktuálnej 101. sezóne v sérii Profilov významných osobností, ktoré písali históriu baletu našej prvej scény.